

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELÉMÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

TÁJÉKOZTATÓ

műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységekhez kapcsolódó szakértői
nyilvántartásba vételről

A régészeti örökséggel és a műemléki értékkel kapcsolatos szakértői tevékenységről szóló 439/2013. (XI. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) a szakértői nyilvántartás vezetésével és közzétételével kapcsolatos feladat- és hatásköröket a kulturális örökség védelméért felelős miniszterhez rendeli, ezt az Építési és Közlekedési Minisztérium Műemlékvédelméért és Kulturális Örökség védelméért Felelős Helyettes Államtitkársága látja el.

E szakértői tevékenységek végzésének két területe a régészeti és műemléki terület.

A Korm. rendelet 4. § meghatározása alapján szakértői tevékenységnek minősül a műemléki területen:

- a) műemléki érték dokumentálása szakterületen (kivéve az orgonahangszer-helyreállítási szakterület és a történeti kertek szakterület vonatkozásában meghatározott tevékenységek)
- a műemléki érték dokumentálása: inventarizáció, műemléki revízió, vonalhálós alakhű műemlékfeldmérés, értékleltár, építéstörténeti tudományos dokumentáció, értékvizsgálat, védetté nyilvánítási dokumentáció önálló elkészítése,
 - a védett műemléki értéket érintő tevékenységeket, pályázatokat előkészítő tanulmányok készítése: megvalósíthatósági tanulmány, hatástanulmány készítése, műemlék vagy műemléki terület kezelési tervének készítése,
 - a védett műemléket érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, a védett műemléki értéket érintő tevékenység – megvalósítás során történő, jogkövetkezmennyel járó – véleményezése,
 - a védett műemléki értéket érintő pályázatok műemlékvédelmi szempontból történő elbírálása és minősítése,
 - az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló kormányrendeletben meghatározottak szerint a műemléket érintő tevékenység tervezési programjának összeállításában való részvétel, a tervezéssel kapcsolatos műemlékvédelmi szakkérdések tekintetében;
- b) műemléki épületkutatás szakterületen
- a védett műemléki érték épületkutatása,
 - a védett műemléki értéken végzett tevékenység kutatói megfigyelése,
 - a védett műemléki értéken végzett épületkutatást érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, a védett műemléki értéken végzett épületkutatás – megvalósítás során történő, jogkövetkezmennyel járó – véleményezése;

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

- kutatási terv készítése vagy kutatási dokumentáció összeállítása;
- c) műemléki restaurátor szakterületen (kivéve az orgonahangszer-helyreállítási szakterület vonatkozásában meghatározott tevékenységek)
- a védett műemléki érték fizikai beavatkozással, mintavétellel, roncsolással járó restaurátori állapotfelmérése, kutatása,
 - a védett műemléki értéken végzett konzerválás vagy megelőző konzerválás és ezek tervének elkészítése,
 - a védett műemléki értéken végzett esztétikai helyreállítás és tervének elkészítése,
 - a védett műemléki értéken végzett restaurálást érintő közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, a védett műemléki értéken végzett restaurálást érintő tevékenység – megvalósítás során történő, jogkövetkezmennyel járó – véleményezése,
 - restaurátori kutatási vagy restaurálási dokumentáció összeállítása;
- d) történeti kertek szakterületen a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén található védett park, védett történeti táj esetében
- inventarizáció, revízió,
 - kertépítészeti felmérés, értékleltár,
 - kerttörténeti tudományos dokumentáció,
 - kezelési- és helyreállítási terv,
 - értékvizsgálat, védetté nyilvánítási dokumentáció önálló elkészítése, valamint
- a d) pontban meghatározottakat érintő pályázatok előkészítéséhez szaktanulmányok készítése, pályázatok műemlékvédelmi szempontból történő elbírálása és minősítése,
 - közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés, engedélyhez kötött tevékenység – megvalósítás során történő, jogkövetkezmennyel járó – véleményezése,
 - a d) pontban meghatározottakat érintő tervezési program összeállításában való részvétel a tervezéssel kapcsolatos műemlékvédelmi szakkérdések tekintetében,
 - a védett történeti kert, védett műemléki érték telkén lévő védett park régészeti módszerekkel történő kutatása;
- e) műemléki épületdiagnosztika szakterületen:
- a védett műemléki érték falidiagnosztikai vizsgálata,
 - a védett műemléki érték állapotának általános műszaki felülvizsgálata; - a védett műemléki érték faanyagvédelmi vizsgálata
- f) orgonahangszer-helyreállítási szakterületen műemlék épületben elhelyezett, vagy műemléki értéket megtestesítő orgonahangszer
- szerkezetének elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása, karbantartása (szabályozása, hangolása, megbontással járó tisztítása), valamint e tevékenységekre vonatkozó dokumentáció készítése,

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

- házát érintő tevékenységek, különösen elhelyezése, bontása, helyreállítása, átalakítása restaurálása, valamint e tevékenységek örökségvédelmi engedélyezése iránti kérelem mellékletét képező dokumentáció készítése,
- építéstörténeti tudományos dokumentációjának elkészítése, hangszertörténeti szempontú véleményezése, valamint pályázatok elbírálása, az orgonát érintő inventarizációban, védetté nyilvánítási dokumentáció elkészítésében, közigazgatási hatósági ügyekben szakértőként való közreműködés.

A Korm. rendelet meghatározza, hogy mely szakterületek szakértői tevékenységének ellátásához (1.) milyen végzettség, (2.) mennyi gyakorlati idő és (3.) milyen dokumentációkkal igazolt tevékenység szükséges. A Korm. rendelet 7. §-a meghatározza, hogy az adott szakterületeken szakértői tevékenység végzéséhez milyen végzettség szükséges.

Végzettségre és szakképesítésre vonatkozó kedvezmények:

1. A Korm. rendelet 8/C. § (1) bekezdése szerint a műemlékvédelem terén 2014. január 19.

előtt megszerzett, legalább 10 év szakirányú szakmai gyakorlat a)

műemléki érték dokumentálása,

b) műemléki épületkutatás,

c) történeti kertek

szakterületen történő nyilvántartásba vételre irányuló bejelentés esetén mentesít az ezen szakterületekre vonatkozó végzettségi és szakképesítési követelmények alól. A végzettséget igazoló okiratot csatolni kell a bejelentéshez. A műemléki épületkutatás szakterületen a fentiek szerinti szakmai gyakorlatot kutatói munkakörben kell teljesíteni.

2. A Korm. rendelet 8/C. § (3) bekezdése szerint a műemléki épületdiagnosztika szakterület faanyagvédelmi részterületén [(4. § (2) bekezdés e) pontjának ec) alpontja)] a fentiek szerinti végzettségtől és szakképzettségtől eltérően szakértői tevékenységet folytathat az a Magyar Mérnöki Kamaránál nyilvántartott, FA-12 vagy FV-SZ jelzésű szakértő is, aki

a) a szakmai gyakorlat igazolása mellett bejelenti a miniszternek, hogy a fentiek szerinti szakterületen szakértői tevékenységet kíván végezni, valamint

b) a Magyar Mérnöki Kamaránál aktív tagi státusszal rendelkezik, és a bejelentéséhez mellékeli a faanyagvédelmi szakértői jogosultságának igazolását.

3. A Korm. rendelet 16. § (2) bekezdése szerint, aki a szakértői tevékenység folytatására irányuló szándékot 2017. december 31-ig bejelenti és a szakmai tapasztalati pontértéke eléri a figyelembe vehető maximális pontszámot (műemléki érték dokumentálása és történeti kertek szakterületen) vagy az adott szakterületen a nyilvántartásba vételhez szükséges pontérték kétszeresét (a többi szakterületen), mentesül a végzettségi és szakképesítési követelmények alól. Önálló tevékenységgel szerzett pontérték csak 2014. január 19. előtti időszakból vehető figyelembe, és a végzettséget igazoló okiratot csatolni kell a bejelentéshez.

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

A Korm. rendelet 8. §-a meghatározza, hogy a végzettségen túlmenően milyen szakmai gyakorlat igazolása szükséges.

Szakmai tapasztalatra vonatkozó kedvezmények:

A Korm. rendelet 8/C. § (2) bekezdése értelmében a szakértői tevékenység végzéséhez szükséges jogosultság megszerzésekor mentesül az adott területre irányadó szakmai gyakorlat igazolása alól

- műemléki érték dokumentálása és műemléki épületdiagnosztika szakterületen a szakági építésügyi műszaki szakértői szakterületen műemléki építmények műszaki szakértői részsakterületen,
- a műemléki épületdiagnosztika szakterületen az általános építmények felelős műszaki vezetői építési szakterület műemléki részsakterületen jogosultsággal rendelkező személy.

Amennyiben munkáltatói igazolással kívánja a műemléki területen a szakmai gyakorlatot igazolni, kérjük, hogy a munkáltató által kerüljön rávezetésre, hogy pontosan milyen szakirányú tevékenységet végzett.

A pontszámítás alapján történő szakmai gyakorlat igazolásához feltétlenül szükséges megadni – többek között – a műemlék azonosító adatait, és a vonatkozó tevékenység dokumentációjának pontos leltári, irattári azonosítóját.

A Korm. rendelet 12. §-a értelmében

(1) Ha a szakértő a bejelentésköteles tevékenységet bejelentés nélkül ténylegesen folytatja, ideértve azt az esetet is, ha a szolgáltató a bejelentés előírt adataiban bekövetkezett változás bejelentését elmulasztotta, a miniszter a Szolg. törvény 25. §-a szerint jár el.

(2) A miniszter az (1) bekezdés szerinti intézkedését a nyilvántartásba bejegyzi.

(3) A miniszter eltiltja a tevékenység folytatásától és ezzel egyidejűleg a nyilvántartásból törli azt, aki

a) a bejelentésben valótlan adatot közölt az e rendeletben meghatározott feltételek fennállása tekintetében, és ezt bármely hatáskörrel rendelkező hatóság által végzett ellenőrzés igazolja, vagy

b) az e rendeletben meghatározott feltételekkel már nem rendelkezik.

12/A. § A műemléki érték védelmével kapcsolatos műemléki területen a miniszter azon szakértő vagy szakértő szervezet számára,

a) amely a szakértői tevékenység hatósági ellenőrzése során a műemléki területen kirendelt igazságügyi szakértő szakvéleménye szerint szakszerűtlen, vagy szándékosan vagy súlyos gondatlanságból valótlan tartalmú szakvéleményt, dokumentációt készít - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, egy évre,

ÉPÍTÉSI ÉS KÖZLEKEDÉSI MINISZTERIUM
MŰEMLÉKVÉDELMEÉRT ÉS KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRT FELELŐS
HELYETTES ÁLLAMTITKÁRSÁG

b) amelyet egy éven belül két alkalommal örökségvédelmi bírsággal sújtottak - ha a c) pontban foglaltak nem valósulnak meg -, három évre,

c) amelyről az örökségvédelmi, az örökségvédelmi felügyeleti vagy az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzése során megállapítja, hogy szakértői tevékenysége következményeként a védett műemléki érték súlyosan veszélyeztetetté válik, öt évre, vagy amennyiben a védett műemléki érték helyreállíthatatlanul sérült vagy elpusztult, tíz évre megtiltja a szakértői tevékenység folytatását.

A kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet értelmében az örökségvédelmi hatóság az engedélyezési eljárás során vizsgálni köteles, hogy a benyújtott dokumentumok készítéséhez szükséges szakértői jogosultsággal a meghatározott személyek rendelkeznek-e!

Roncsolásos vizsgálatok (műemléki épületkutatás, műemléki restaurátor, műemléki épületdiagnosztika) örökségvédelmi engedéllyel végezhetők a kulturális örökség védelmével kapcsolatos szabályokról szóló 68/2018. (IV. 9.) Korm. rendelet értelmében!

A nyilvántartott szakértő neve és jogosultsági szakterülete a <http://nevjegyzek.e-epites.hu> weboldalon, a szakértői névjegyzékben publikálásra kerül, mivel ezek az adatok közérdekből nyilvánosak (2009. évi LXXVI. törvény 26-30. §).

Felhívjuk a figyelmet, hogy az örökségvédelmi bírságról szóló 191/2001. (X. 18.) Korm. rendelet 5/B. § (5) bekezdése értelmében „azt a személyt vagy szervezetet, aki vagy amely neki felróható okból szakértői jogosultsághoz kötött tevékenységet szakértői jogosultság nélkül, nyilvántartási jelölés nélkül végzett, 650 ezer forint örökségvédelmi bírsággal kell sújtani.”

Frissítve: 2025. március